

TALE

11. november 2016

J.nr. 20165200312

Metoder og Virkemidler (MV)
ADG

Beskæftigelsesministerens tale til brug for samråd
den 21. november 2016 om arbejdsmiljøcertificering

Samrådsspørgsmål I

Af svar på BEU alm. del spørgsmål 381 fremgår, at virksomheder med arbejdsmiljøcertifikat har flere anmeldte arbejdsulykker, psykiske sygdomme, muskelskelet- og hudsygdomme end virksomheder uden arbejdsmiljøcertifikat. Der er også en højere hyppighed af alvorlige ulykker med forventet fravær over 3 uger i virksomheder med arbejdsmiljøcertifikat. Ministeren bedes på denne baggrund redegøre for følgende:

- Hvad mener ministeren om de nye oplysninger om virksomheder med miljøcertificering – og dermed også krone-smileyer?*
- Finder ministeren, at systemet fungerer tilfredsstillende?*
- Giver de i svaret angivne oplysninger anledning til at ændre Arbejdstilsynets opdeling af virksomheder i de 3 kategorier: a) de der hverken kan eller vil, b) de der ikke kan, men gerne vil, og c) de der både kan og vil?*
- Hvordan vil ministeren sikre, at miljøcertificering og krone-smileyer ikke giver en falsk tryghed og et forkert billede af virksomhedernes arbejdsmiljøstandard?*

Besvarelse

- Tak for invitationen til dette samråd om resultaterne af Arbejdstilsynets analyse om forekomsten af anmeldte arbejdsulykker og erhvervs sygdomme på arbejdsmiljøcertificerede virksomheder.
- Som det har fremgået af pressen, blev vi i forligskredsen i sidste uge enige om aftale om justering af certificeringsordningen. Aftalen har fuld opbakning fra arbejdsmarkedets parter.
- Det er vores forhåbning, at vi med disse justeringer imødekommer den kritik, der er blevet rejst af certificerings-

ordningen.

- For jeg mener grundlæggende, at det er en god idé, at virksomheder, som kan og vil tage ansvar for et godt arbejdsmiljø, har mulighed for at gøre det uden at få risiko-baserede tilsyn fra Arbejdstilsynet.
- Men det er også vigtigt, at certificeringsordningen er troværdig, og at man kan stole på, at de certificerede virksomheder lever op til deres ansvar. Og Arbejdstilsynets analyse peger på, at der er behov for at styrke tilliden til ordningen.
- Før jeg besvarer spørgsmålene, vil jeg starte med kort at skitsere hovedresultaterne:
- Helt overordnet peger analysen på, at man **ikke** kan sige, at arbejdsmiljøet på de certificerede virksomheder er bedre end på andre virksomheder.
- Analysen peger på, at certificerede virksomheder har højere hyppighed af anmeldte arbejdsulykker og erhvervssygdomme end de ikke-certificerede virksomheder.
- Det er resultater, som skal tages alvorligt, for en arbejdsmiljøcertificering er netop en anerkendelse af, at virksomheden rent faktisk arbejder seriøst med arbejdsmiljøet.
- Man skal dog også huske på, at tallene for arbejdsulykker også kan være udtryk for, at certificerede virksomheder anmelder flere arbejdsulykker end ikke-certificerede virksomheder. Det er netop en del af certificeringsordningen, at virksomhederne skal sørge for procedurer, der sikrer, at *alle* anmeldeligtige ulykker anmeldes.

- Analysen viser også, at der også er højere hyppighed af anmeldte erhvervssygdomme på de certificerede virksomheder.
- Det er læger, og ikke virksomhederne selv, der anmelder erhvervssygdomme. Så her kan forskellen ikke forklares ved, at virksomhederne er certificerede.
- Det er også vigtigt at understrege, at analysen er et øjebliksbillede, og ikke siger noget om, hvorvidt arbejdsmiljøet bliver bedre over tid i de virksomheder, som vælger at lade sig certificere.
- Tilbage står dog, at analysen samlet set peger på, at arbejdsmiljøet på certificerede virksomheder ikke er bedre end på de ikke-certificerede virksomheder. Det er ikke tilfredsstillende.

Det er vigtigt, at vi kan have tillid til, at arbejdsmiljøcertificeringsordningen sikrer, at arbejdsmiljøet er i orden på de certificerede virksomheder. Den tillid skal vi have styrket.

- Forløbet med Siemens har også vist, at der er behov for at styrke arbejdsmiljøcertificeringsordningens troværdighed.
- Derfor er jeg glad for, at vi i arbejdsmiljøforligskredsen har indgået en aftale om otte konkrete initiativer, som skal justere certificeringsordningen.
- Formålet med initiativerne er at styrke kvaliteten af arbejdsmiljøcertificeringsordningen – særligt med henblik på, at virksomheder med et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat skal have styr på det fysiske og psykiske arbejdsmiljø.
- Initiativerne bygger på et udspil fra et enigt Arbejdsmiljøråd.

- Det lægger jeg stor vægt på, fordi fælles fodslag fra arbejdsmarkedets parter om ændringer i certificeringsordningen efter min mening er den bedste vej til at få genskabt tilliden til ordningen.
- Efter min mening imødekommer initiativerne det behov for at styrke certificeringsordningen, som de seneste sager har vist. Initiativerne vil styrke certificeringsordningens legitimitet, fordi de bl.a. bidrager til at styrke kontrollen med det materielle arbejdsmiljø på de certificerede virksomheder.
- Forhåbentlig vil vi fremover ikke stå i den situation, hvor de certificerede virksomheder har åbenlyse uhåndterede arbejdsmiljøproblemer, fx i form af mange anmeldte erhvervssygdomme på virksomheden.
- Initiativerne imødekommer også den kritik, som blev rejst fra Rigsrevisionen om, at der mangler evalueringer af, om certificeringsordninger sikrer et godt psykisk arbejdsmiljø.
- Endelig imødekommer initiativerne resultaterne af den undersøgelse, som blev gennemført som led i initiativ 6 i den politiske aftale om styrket arbejdsmiljøindsats. Undersøgelsen viste, at certificeringsorganernes kontrol med virksomhederne kunne forbedres, hvis der var mere tid til rådighed.
- Med initiativerne bliver der nu sat ekstra fokus på, at de certificerede virksomheder ikke bare skal have styr på deres arbejdsmiljøledelsessystemer, men også på deres materielle arbejdsmiljø.
- Det vil mere konkret ske ved, at Arbejdstilsynet over tre år afdækker arbejdsmiljøet på 500 virksomheder med et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat. Formålet er at dokumente-

re, om der er forhold i virksomhedens arbejdsmiljø, der ville have udløst et påbud fra Arbejdstilsynet. På den måde vil vi få et bedre grundlag for at vurdere kvaliteten af en del af certificeringsorganernes arbejde, og om der er behov for yderligere tiltag

- Derudover skal certificeringsorganerne fremover styrke kontrollen med det materielle arbejdsmiljø på de arbejdsmiljøcertificerede virksomheder.
- Det synes jeg er fornuftigt, da det vil det øge sikkerheden for, at der er styr på arbejdsmiljøet på de certificerede virksomheder.
- Endelig er jeg glad for, at Arbejdstilsynet allerede nu har ændret sin praksis og gennemfører tilsyn med certificerede virksomheder på baggrund af anmeldte erhvervssygdomme.
- Det er med til at sikre, at tilsynsindsatsen retter sig mod virksomheder, hvor der er tegn på problemer. Og det er et udtryk for risikobasering, hvilket jeg – som I ved – er en stærk fortaler for.

Arbejdstilsynets opdeling af virksomheder

- Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt der er anledning til at ændre på Arbejdstilsynets opdeling af virksomheder i de tre kategorier, vil jeg gerne indlede med at sige, at Arbejdstilsynet ikke længere bruger disse kategorier i tilsynsarbejdet.
- Arbejdstilsynet har siden 2012 haft en risikobaseret tilgang, der blev yderligere skærpet med den politiske aftale om en styrket arbejdsmiljøindsats fra foråret 2015.

- Risikobaseringen går ud på, at Arbejdstilsynet målretter sit tilsyn mod de virksomheder, der forventes at have størst risiko for problemer med arbejdsmiljøet.
- Disse virksomheder identificeres på baggrund af en række virksomhedsrettede og brancherrettede parametre.
- Den risikobaserede tilgang betyder, at Arbejdstilsynet gennemfører flere tilsyn med de virksomheder, der forventes at have de største problemer med arbejdsmiljøet, sådan at fokus rettes mod virksomhedernes reelle arbejdsmiljø.
- Jeg er tilfreds med, at vi i dag i højere grad baserer prioriteringen på solid dokumentation frem for på skøn over, hvorvidt virksomhederne 'kan og vil'.
- Og vi har jo set, at det virker: Ifølge Arbejdstilsynet finder de flere arbejdsmiljøproblemer på virksomheder, når de er udtaget på baggrund af risikobasering. Det er derfor mere effektivt end almindelig stikprøvekontrol.
- Når det er sagt, synes jeg også, det er vigtigt, at vi hele tiden afsøger, om vi kan gøre det endnu bedre.
- Jeg ved, at Arbejdstilsynet – med inddragelse af Arbejds miljørådet – er ved at undersøge, om risikobaseringen kan gøres endnu bedre. Det sker som følge af den politiske aftale om styrket arbejdsmiljøindsats fra 2015.
- Afslutningsvist vil jeg gerne slå fast, at jeg stadig mener, at arbejdsmiljøcertificering er en god ordning.
- Jeg ved, at det kræver en stor indsats at få og opretholde et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat.
- Arbejds miljøcertificeringsordningen understøtter et højt niveau af systematik og forebyggelse i de certificerede

virksomheders arbejdsmiljøarbejde. Og jeg tror på, at det bliver endnu bedre med de otte nye initiativer.

- Men det er også vigtigt for mig at understrege, at både Arbejdsmiljørådet og forligskredsen har et vedvarende fokus på arbejdsmiljøcertificeringsordningen. Derfor vil vi følge op, hvis det viser sig, at der er behov for at justere yderligere.
- Det vil vi bl.a. vurdere, når vi ved noget mere om, hvorvidt certificeringsordningen lever op til, at der ikke er væsentlige arbejdsmiljøproblemer på de certificerede virksomheder.
- Tak for ordet